

PRAVILNO DRŽANJE OLOVKE I GRAFOMOTORIKA

Najjednostavnije rečeno, grafomotorika je sposobnost držanja olovke i pisanja.

Djeca od najranije dobi razvijaju finu motoriku ruku, odnosno pokrete šake i prstića. Poticanjem fine motorike, potičemo i susjedne zone u mozgu koje upravljaju govorom.

U tome im se može pomoći zabavnim igrama poput nizanja, redanja, slaganja, otkopčavanja, zakopčavanja, provlačenja i vezanja vezica... Sposobnost koju će mališani razviti, preduvjet je za uspjeh u kasnijim grafomotornim aktivnostima, crtanju, bojanju i pisanju.

Grafomotoričkim vježbama dijete ne razvija samo motoriku već i pažnju, koncentraciju, orijentaciju, govor, spoznaju. Ono pamti otprije usvojene pokrete, koristi se njima u novim situacijama i razmišlja.

Kako mališani drže olovku

Interes za olovku, mališani pokazuju već u dobi od godine dana. Olovku grabe cijelom šakom, koristeći rame kako bi micali olovku.

S otprilike dvije godine, hvat olovke je donekle napredniji. Od druge do treće godine, djeca olovku drže prstićima, ali još uvijek nepravilno. Nema otvorenog luka između palca i kažiprsta i ruka se miče kao cjelina.

U dobi između tri i pol i četiri godine godine, olovka se drži s tri prsta, ali se prilikom pisanja miče cijela šaka umjesto prstiju.

S otprilike pet godina (najkasnije do šeste), hvat olovke postaje pravilan. Olovka se tada drži vrhovima prstiju (kažiprsta, palca i srednjaka), a prilikom pisanja miču se prsti.

Tek ovaj hvat omogućava maksimalnu kontrolu i fleksibilnost prilikom pisanja.

Kojom ručicom pisati

Otprilike do druge godine starosti, djeca podjednako koriste lijevu i desnu ruku. Stručnjaci savjetuju da se do te dobi djeci predmeti stavljaju između ruku, kako se ne bi utjecalo na njihov izbor.

Moguće je da će dijete prvo pretežno koristiti desnu ruku, a zatim će odjednom početi davati prednost lijevoj. Tek između druge i treće djetetove godine, roditelji mogu početi zapažati radi li se o malenom dešnjaku ili ljevaku. Sklonost određenoj strani, osim ruku obuhvaća i

ostale dijelove tijela: stopala, noge, oči pa čak i uši. Stoga se ta karakteristika može zapaziti i u situacijama kao što su uspinjanje stepenicama (kojom nožicom započinje uspinjanje) ili igranje nogometa (kojom nogom "puca" loptu).

Do pete godine, 90 posto djece pokazuje sklonost upotrebi jedne ruke u većini aktivnosti koje se vrše rukama. Neka dijete što češće bude u prilici crtati i bojati i nemojte utjecati na to u kojoj će ruci držati olovku.

Kad dijete odbija crtati i pisati

Najčešći razlog zbog kojega djeca odbijaju aktivnosti olovkom je vezan uz poteškoće na koje pritom nailaze. Nemojte forsirati i uvijek imajte na umu dob djeteta i njegove sposobnosti. Grafomotorika je sposobnost koja se razvija i vježba. Crtanje i pisanje pokušajte potaknuti na zabavan način, a djetetov lijep rad možete i nagraditi.

U dobi kad je dijete već pomalo spremno za pravilan hvat olovke, olakšati mu možete i zabavnim pomagalima:

Igre za vježbanje pravilnog hvata olovke

- Dijete gužva maramicu u ruci, počevši od jednog kuta, tako da mu se cijela maramica smjesti u šaci.
- Crtanje voštanim bojama koje su se istrošile ili izlomile, tako da su ostali kratki komadići. Male komadiće dijete neće moći držati šakom, već će upotrijebiti prstiće i vježbati njihov položaj.
- Dijete prepoznaje predmete opipavajući ih rukom.

- Guljenje mandarina ili manjih naranči. Time će dijete vježbati hvat prstima i povlačenje (kod guljenja).
- Dijete uz pomoć pipete prebacuje kap po kap vode iz jedne čaše u drugu. Ovime razvija jačinu prstiju i koordinaciju pokreta.
- Premještanje olovke među prstima, u smjeru od palca prema malom prstom i natrag, prvo jednom, a zatim drugom rukom.

Poželjne grafomotorne vještine prije polaska u školu

- postoji fleksibilnost šake i prstiju, dijete pravilno drži olovku, linija mu je jasna, adekvatnog pritiska
- po uzorku zna povlačiti linije od crte do crte, od točke do točke, ravne kružne i valovite linije
- zna precrtati geometrijske likove: krug, kvadrat, trokut, romb
- zna napisati svoje ime velikim tiskanim slovima